

عنوان مقاله:

نشانه معنا شناسی «آتش» در آثار عطار نیشابوری

محل انتشار:

دوفصلنامه زبان شناسی و گویش های خراسان، دوره 15، شماره 2 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 28

نویسندگان:

لیلا روحانی سروستانی - زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه آزاد، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، فسا، ایران

محمدعلی آتش سودا - دانشگاه آزاد اسلامی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، فسا، ایران

سمیرا رستمی - زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه آزاد، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، فسا، ایران

خلاصه مقاله:

اصولا نشانه و معنا در علم زبان شناسی مکمل یکدیگر هستند و هر کدام بدون دیگری چیزی به حساب نمی آید، عطار در گفتمانی که از آتش در آثار عرفانی خود ارایه می دهد، گونه ای از نشانه مشهود است که آتش نه تنها در جایگاه یک وسیله گرمابخش، که در جایگاه معنا و مفهوم دیگری نیز بروز می کند، که بررسی آن بیشتر در حوزه ساختار جانشینی زبانی شکل می-گیرد. پرسش های اصلی ما این است که آتش در شعر عطار نیشابوری چه حالت هایی پیدا می کند، چگونه به جریان در می آید و گسترش می یابد؛ همچنین چگونه آتش می تواند معناآفرینی کند و چه معانی و ارزش هایی را ایجاد می کند؛ همچنین آتش و همبسته های آن با کدام نظام های نشانه-معناشناسی از قبیل تنشی، حسی- ادراکی، عاطفی و زیبایی شناختی ارتباط دارند؟ در این فرآیند نشانه ها معمولا در پیوند با معناها در قالب سیال، پویا و چند بعدی شکل می گیرند. این روش قادر است ضمن تجزیه و تحلیل متون ادبی و عرفانی، خوانشی دگرگون از آنها آشکار کند. بررسی در آثار عطار نشان می دهد که وی با رویکردی تازه به پدیده ها از جمله آتش در پیوندی حسی ادراکی معانی و مفاهیمی زیبا را رقم زند. عطار در این رویکرد زبانی، آتش را از نشانه شناسی ساختگرا به طرف نشانه معناشناسی سیال سوق داده است. هدف از نگارش این مقاله بررسی نشانه معنا شناسی «آتش» در آثار عطار نیشابوری است که به شیوه تحلیلی توصیفی انجام شده است. براساس این پژوهش می توان نظامی برای درک بهتر مفاهیم مرتبط با نشانه- معنای آتش در شعر عطار نیشابوری به دست آورد.

کلمات کلیدی:

نشانه معنا شناسی، عرفان، آتش، عطار نیشابوری

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1591960>

